

TÍÐARGREIN

Jägerbumbur drepa ekki. Men idioti ger

Tey tykjast at vera vitandi um alt, alt!, apsalutt alt, bara ekki, hvussu inn í helvitisligani irriterandi tey eru

Agga Niclasen

meining@meyl.fo

Tað er so hugtyngjandi og veikt, so livleyst og uppgevandi, allatíðina og allastaðni fáa at vita, at vit skulu “ansa eftir”, vera “vitandi

um” og “varug við”. Varskó!

Er tað ikki sprutt ella sigarettir, so er tað kostur, figgjargligur harðskapur ella happing, dálking ella onkur forkolaður Altjóða lorta dagur, ið fokkar upp tín gerandisdag og alla gleði.

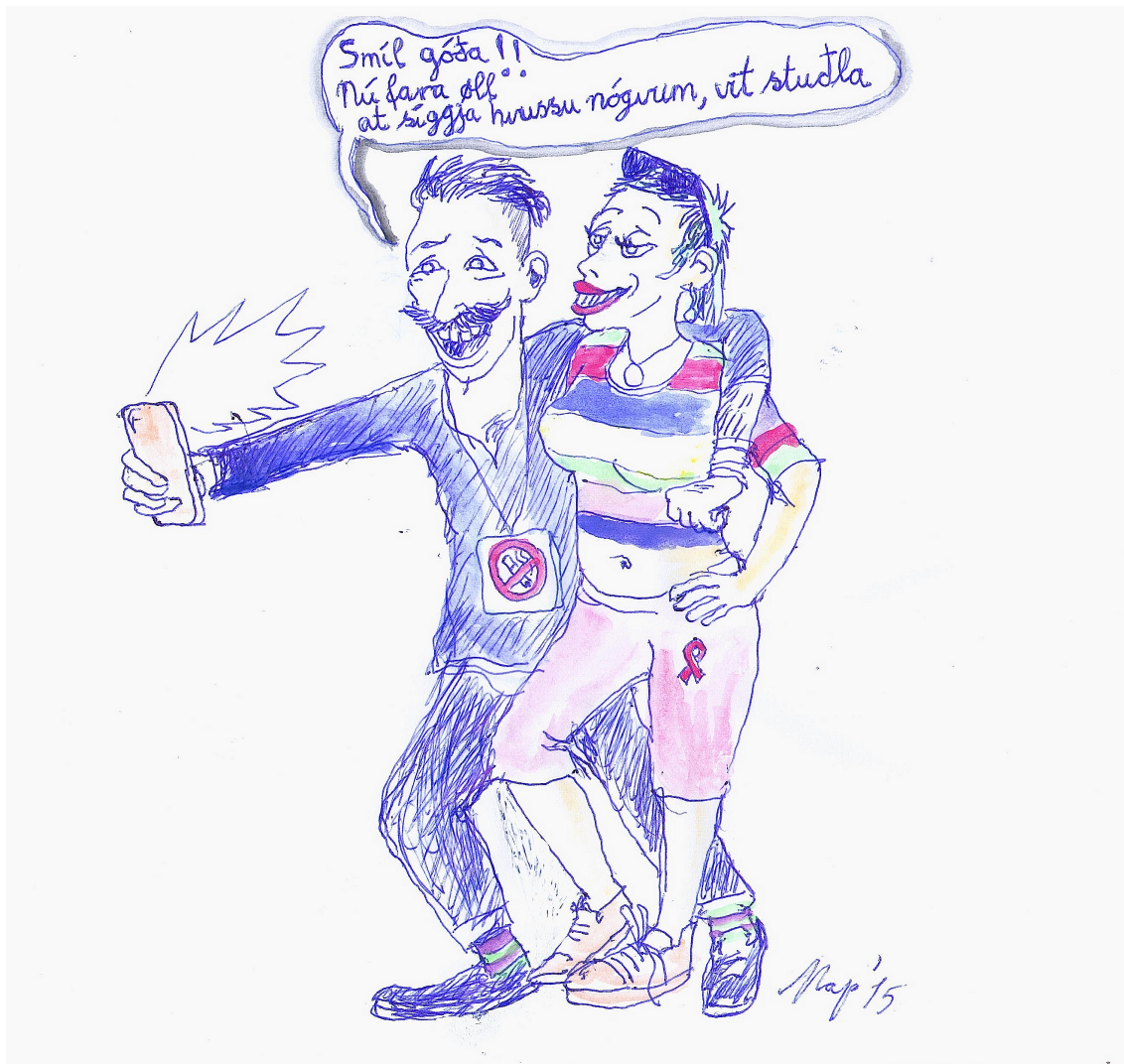
Ein hin størsti syndarin, Fólkaheilsuráðið, ger okkum ikki bara varug við ella ávarar ímóti vælsmakandi og samveruríkandi kvöldum rokað við víni og konjakki við minst líka selskapligum Princepausum, men direkta fortelur okkum, at “rúsdrekka ongantíð er ófarligt”.

Men sjálvandi er rúsdrekka ófarligt. Hevur altíð verið tað. Eins og skotvápn. Og skótalívið. Red Bull. Kaffi. Livandi ljós. Ógvusligur málburður í skúlagarðinum. Kókurin í Kirkjubø. Og Norðdepil – sum regul. Allíkvæl ber ikki til at tendra útvarpið ella reika á netinum uttan konstant at verða álopin av mannminkandi áminningum. Typiskt onkrari sjúku, men klímað er altíð populært. Aðramáta, um lívið generelt og, um tú ert ordiliga heldigur, epidemiina av pedofilum og møguligum barnamisbrúki.

Eingin dagur er ikki pestaður við hesum heri av betrivandi right-on fólki, “veitst tú ikki av”- og “vit kunnu ikki akseptera”-fólki, øll so samanseymað av slofnum og tyngd av armbondum súmboliserandi onkran mánað ella sjúku ella minniluta, ið fær tey at føla seg meiri relevantan enn tað, tey faktiskt skelta við.

Teirra heilar eru um at eksplodera við dómadagstølum og revsaprædikum, tosa vit klíma. Við harðskapstølum í parlagnum og nærsambondum. Við krúpandi “eg kann ikki gera fyri tað” ella undirbrotligum “eingin velur at verða samkyndur”-offurprædikum (hóast apsalutt einki prógv er fyri hesi útsøgn og hartil er púrasta órelevant!).

Teirra heysur er mestsum hovin sum úrslit av hagtølum um ferðslu og AIDS, um bróstkrabba og drykkjuskap hjá ungum, um neyðtøku, at opinbart er eitt “nei eitt nei”, og nøkrum so ónatúrligum og yvirraskandi sum “ósømiligum

og særandi málburði millum fólksamar teenagearar”.

Tey politiskt røttu eru so full av sær sjálvum og ávaringum um tað góða lívið, at teimum tørvar luft. Tey vita alt. Eru vitandi um allar vandar. Og eru so klók, at tey eisini vita, hvussu tey skulu bjarga okkum, teim fátæku, teim ressursufátæku. Greythøvdunum.

Hesi varskó-individ bara elska at fortelja okkum sælu og gleðiliga óvitandi um allar lívsins vandar, uppfunnin rættindi og samleika umframt elendiga gleði. Tey tykjast at vera vitandi um alt, alt!, apsalutt alt—bara ekki, hvussu inn í helvitisligani irriterandi tey eru.

Hjá politiskum rørlum og vælgerandi felagsskapum at rópa varskó og kunna tey fákunnugu, er nú endað sum ein ideologi í sjálvum sær. Men so hevur tað ikki altíð verið. Einaferð savnaði sosiala elitan seg um at broyta hin faktiska, fysiska heimin. Fyrr trúði hon uppá mannaættina, valmøguleikar og vøxtur, har hon nú bara er sjúkliga heltikin av at fáa fólk at halda tað sama og ummøblara okkara knokkar. Nú er hon plágað av at umleggja øll høvd, ið ikki vita, at tað fjaraðu 14 menn

burtur frá 2007 til 2013 sum úrslit av krabbamein í baktarmi.

Ella ikki vita, hvussu tú fólir teg fram til bløðrukrabba. Kanska veitst tú tað, men eg veit tað so ikki. Men óivað fari eg at finna útav tí, tí juli er altjóða bløðrukrabbamánadagur, har ljós verður varpað á júst tað.

Vælgerðarfelagsskapir og modernaðir sosialistar rópa nú varskó um fátækraðomi ístaðin fyri at enda tað. Skúlar rópa varskó um ADHD, tí foreldur hava mist alt sjálvsálit og gloymt, at tað ikki er nokk bert at gera barnið, men at uppaling, reglar og nærvera, fylgir. Skattafinansieraða Fólkaheilsuráðið og sjálvfeitir ferðslupolitistar rópa varskó um “generellan drykkjuskap”; tað, vitonnur kalla “at drekka sær eina bjór ella tvær fyri hvønn hálvleik” ella “at hava eitt lív”.

Og tað er komplett ógjørligt at verða verandi óvitandi. At siga “eg veit meiri enn ríkiligt um krabba í rektum, takk”, ella “ja, sjálvt eg veit, at ADHD ikki er arður, men umhvørvi” ella “nei, annars takk, eg havi ikki hug at vita, hvat seks jägerbumbur hvørt leygarkvöld næstu ellivu árinu fer at gera við

mín heila”, er tað sama sum at siga: “Eg eri ein sinnisforvirraður solariumelskandi, sloyfuleysur fólkaflöksfjeppari, og eg hati vindmyllur.”

Annars er nógv at gleða seg til, um ikki tú ert “varugur við” nakað, men hevur hug at verða tað, tí aftaná juli, sum jú vartar upp við internationalum bløðrukrabba, kemur august, og har hevur tú “altjóða dagur móti kjarnorkuroyndum”... og “altjóða dagur fyri førarahundar”, meðan “altjóða dagur móti happing móti børnum” og “altjóða ADHD-dagur” er í oktober – nær annars?

November, wauvskil, her henda ting; ivaleynt tann mest varskófyldti mánaðurin, tí har diska tey vælvitandi og vælmeinandi upp við “altjóða dagur móti harðskapi móti kvinnum”, “altjóða roykfríur dagur”, “altjóða epilepsidagur”, “altjóða keyp einki dagur” og “altjóða træklemmaradagur”. Ókey, tað síðsta var lygn.

Apríl útmerkar seg eisini, um ikki annað, so í drama. “Altjóða allergidagur” – mammur elska henda. Mai er “altjóða láturdagur”, sum er, ja, láturligur. So hava vit

“altjóða dagur móti barnamisbrúki”... ‘mindfulness’-mammur við ongum realinteressum digga henda. Eisini “altjóða diabetesdagur”. Og, eg elski henda, “altjóða stressdagur”.

Hmmm. Hesin síðsti varskódagur er ikki so býttur, og so eisini beint fyri jól. Tí um nakað fer at økja um stressniveauið hjá sjálvrealiserandi, terapeut-avhengigum Gay Pride-stuðlandi mammum, ella monnum við yvirskeggi, og kanska eisini eini eitt sindur sjónligari piercing, so er tað kanska akkurat tað, at verða undirgivin eini flóðaldu av altjóða varskómánaðum, ið fráboða og ávara um ein smeltandi jarðarknøtt, ovfólking, um sjúku, deyða og ágang ímóti børnum—ella, í síni fúlu óteleransu, paniskt lata seg provokera av Jenis (sum oftari enn ikki gevur meiri meining enn handa óliberala skræpan, einræðisliga LGBT kemur við).

Í mai var eg í London. Heldur enn at ansa eftir børnum, fór eg á pubb. Bara eina løtu. Men sum eg stóð við barrdiskin, blomstraði og lat sum um, at eg hvíldi í mær sjálvum, sá eg, at handa “máttan”, hatta tingið, barrvørðurin stillar ølina á, samtíðis fungeraði sum ein formyndari: ein varskó-mátta, um tú vilt. Handa, eg brúkti, handlaði um hvussu skeivt tað er at hála konuna eftir gólvinum. Hin, ein alin til høggu, handlaði um rúsdrekkakoyring. Tann næsta aftur um fyrirbyrging og tann hinumegin barrina um hvussu Lucky Strike steindrepur teg, hvat eg fann útav, tá eg mátti á vesi. (Vesið var spekkað við hesum ávaringum, men eisini plakatum ætlaðar so nevndum mannfólki, um hvussu teir skulu føla seg eitt ávíst stað og vaksa yvirskeggi.)

At rópa varskó og upplýsa fjøldina er onki meiri enn eitt samheiti fyri at gera tey “ordiliga býttu” minni býtt. Ella, meiri neyvt, at fortelja øðrum, hvussu tú skalt liva, handlar nú meiri um at gera vart við seg sjálvan. Hasin patologiski tørvurin hjá politiska fínklassanum forhánisliga at fortelja javnverðum fólki, hvussu tey skulu liva, hevur sum mál at fortelja sær sjálvum og hansara samlyntu, hvør hann er, hvussu hann livur.

Hetta er nokkso lætt at finna útav. KRIS, LGBT og Í menniskjum góðum tokki eru framúr dømi, tí tey eru so erkvisin um sína egnu tilveru, næstan heilag, so desperat, tó kalkulerandi miðvís eftir stuðuli, tað veri seg moneterum ella and-